

Spis treści

- I. Wprowadzenie
- II. Przedmiot badania
- III. Cele badania, pytania badawcze, narzędzia badawcze
- IV. Grupa badawcza
- V. Wyniki badań przeprowadzonych ankietą ewaluacyjną
- VI. Wnioski i rekomendacje

I. Wprowadzenie

Niniejszy raport przedstawia wyniki badania ewaluacyjnego projektu agroekologicznego „Dobra PRZYGODA Z AGROEKOLOGIĄ” organizowanego przez Zachodniopomorski Uniwersytet Ludowy – Fundację. Projekt był realizowany w Mierzynie, przy ul. Weleckiej 13b, od 20 maja 2022 do 7 sierpnia 2022 roku, w trybie weekendowym. Weryfikacji została poddana wiedza przekazana w trakcie kursu.

Celami ogólnymi projektu były:

- wprowadzenie do pedagogiki grundtvigiańskiej
- wprowadzenie w podstawy agroekologii, zwłaszcza w kontekście gleby, wody i bioróżnorodności
- uświadomienie związku między kryzysem ekologicznym, zmianą klimatu, a rolnictwem.
- informacja o „zawodzie” (co uczestnicy osiągają dzięki temu kursowi?)
- wstępne przygotowanie do zawodu rolnik ekologiczny (w obecnym wykazie zawodów szkolnictwa branżowego istnieje tylko pozycja rolnik)

Cele szczegółowe przedstawione zostały w rozdz. II.

Raport został opracowany przez zespół projektowy. Zawiera on podsumowanie wyników badania ewaluacyjnego zrealizowanego po zakończeniu realizacji projektu, tj. we wrześniu 2022 roku. Przygotowania do realizacji ewaluacji zostały rozpoczęte w kwietniu 2022 wraz z rozpoczęciem działań projektowych.

Odbiorcami ewaluacji są realizatorzy projektu oraz twórcy „Programu kursu ekologicznego”. Rezultaty badania będą bezpośrednio służyły poprawie jakości kursu, udoskonaleniu programu w latach kolejnych oraz możliwie najlepszemu dopasowaniu go do potrzeb odbiorców.

II. Przedmiot badania

Program „Dobra PRZYGODA Z AGROEKOLOGIĄ” był adresowany do osób dorosłych w wieku od 18 lat, mieszkających lub uczących się na terenie województwa zachodniopomorskiego. Jego głównymi celami były:

- wprowadzenie do pedagogiki grundtvigiańskiej
- wprowadzenie w podstawy agroekologii, zwłaszcza w kontekście gleby, wody i bioróżnorodności

- uświadomienie związku między kryzysem ekologicznym, zmianą klimatu, a rolnictwem.
- informacja o „zawodzie” (co uczestnicy osiągają dzięki temu kursowi?)
- wstępne przygotowanie do zawodu rolnik ekologiczny (w obecnym wykazie zawodów szkolnictwa branżowego istnieje tylko pozycja rolnik)

Dzięki projektowi jego beneficjenci mieli możliwość rozwijania własnych umiejętności w zakresie rolnictwa i ogrodnictwa ekologicznego, agroekologii, bioróżnorodności, zmian klimatycznych, troski o glebę, wodę, ochroną roślin i wszystkiego, co z tym związane.

Od maja zrealizowanych zostało 120 godzin zajęć w ramach 5 modułów:

1 – Grundtvigiańska filozofia uczenia się (36 godzin)

Cele ogólne zajęć:

- Integracja grupy, wzmacnianie motywacji oraz zaangażowania
- Poznanie filozofii grundtvigiańskiej i odniesienie jej do współczesności
- Zrozumienie znaczenia żywego słowa i pieśni w uniwersytetach ludowych
- Podstawy skutecznego uczenia się, komunikacji i pracy w zespole
- Budowanie kultury dialogu

2 – Ziemia – gleba (22 godziny)

Cele ogólne zajęć:

- Rozumienie pojęcia ziemia w różnych aspektach (Ziemia jako planeta, ziemia jako kraj rodzinny oraz jako gleba), świadomość znaczenia troski o ziemię na różnych poziomach
- Zrozumienie gleby oraz jej współczesnych zagrożeń
- Podstawy prawidłowej troski o glebę

3 – Woda w epoce antropocenu (12 godzin)

Cele ogólne zajęć:

- Poznanie i zrozumienie współczesnych problemów związanych ze zmianą klimatu
- Poznanie znaczenia wody w rolnictwie oraz sposobów łagodzenia problemów związanych z wodą
- Poznanie metod nawadniania i retencji wody w gospodarstwie

4 – Bioróżnorodność (20 godzin)

Cele ogólne zajęć:

- Poznanie historii Ziemi i życia na Ziemi, podstaw ekologii, wpływu człowieka na środowisko (krajobraz, bioróżnorodność), znaczenia rolnictwa dla początków cywilizacji
- Poznanie aktualnych problemów związanych z utratą bioróżnorodności oraz sposobów jej zachowania

5 – Agroekologia (30 godzin)

Cele ogólne zajęć:

- Zrozumienie związku rolnictwa ze stanem środowiska, zmianą klimatu, bioróżnorodnością
- Poznanie współczesnych metod rolnictwa przyjaznego środowisku,
- Zwiększenia świadomości roli rolnictwa w kulturze, duchowości

RAPORT EWALUACYJNY

III. Cel badania, pytania badawcze (kluczowe), narzędzia badawcze

Cel badania

Badanie ewaluacyjne miało trzy zasadnicze cele:

- zdiagnozowanie zmiany, która nastąpiła w uczestnikach na skutek realizacji projektu,
- zbadanie realizacji i odbioru projektu przez uczestników,
- stworzenie rekomendacji fundacji w kolejnych edycjach projektu.

Pytania badawcze (kluczowe):

1. Jak program kursu doskonalącego dla nauczycieli wpłynął na rozwój uczestników kursu?
2. Czy nabyte kompetencje, otrzymane i wytworzone materiały zgodne z programem kursu są przydatne w pracy z uczniem zdolnym?
3. Jaki jest poziom zaspokojenia oczekiwań uczestników kursu?
4. Jakie zmiany w programie kolejnej edycji kursu należy wprowadzić?

Narzędzia badawcze

Pytania badawcze (kluczowe) zostały zoperacjonalizowane w formie pytań, jakie zadawaliśmy beneficjentom projektu przy wykorzystaniu ankiet ewaluacyjnych po zakończonym kursie. Trzeba w tym miejscu podkreślić, iż celem ewaluacji jest właśnie udzielenie odpowiedzi na pytania badawcze. Narzędzie badawcze stanowił kwestionariusz ankiety (zał. 1), który został przygotowany przez zespół ewaluacyjny w wersji elektronicznej. Zawierał metryczkę (3 pytania) oraz część zasadniczą zbudowaną z 7 pytań zamkniętych i 10 otwartych.

IV. Grupa badawcza

Zaproszenie do wypełnienia ankiety skierowano jednorazowo do wszystkich 12 uczestników kursu „Dobra PRZYGODA Z AGROEKOLOGIĄ” w dniu 5 września 2022 roku.

Badanie ankietowe zostało zrealizowane po zakończeniu kursu metodą ankiety internetowej dostępnej na stronie https://docs.google.com/forms/d/1-DTZZYpjHKyA9ToSa_KmRjTMeD8lixs82MJgi6-rSUM/edit

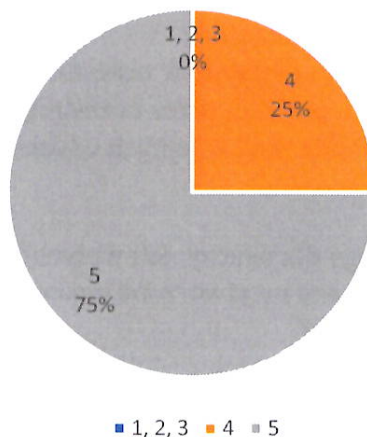
Uzyskaliśmy 8 wypełnionych kwestionariuszy ankiet (w tym 4 wypełnione odręcznie), zatem w badaniu wzięło udział 3/4 osób w nim uczestniczących (75%).

V. Wyniki badań przeprowadzonych ankietą ewaluacyjną

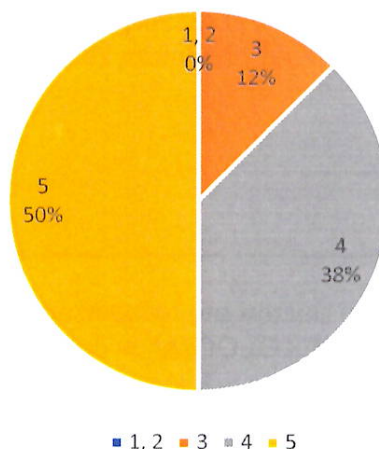
Poniżej przedstawione zostały dane pozyskane z tego badania ankietowego według zebranych opinii respondentów. Analizie poddano tylko odpowiedzi na pytania obejmujące przedmiot niniejszej ewaluacji.

RAPORT EWALUACYJNY

Jak oceniasz swoje zadowolenie związane z naszym wydarzeniem? (w skali 1-5)

Jak oceniasz przydatność przekazanych informacji dla Twojej pracy? (w skali 1-5)

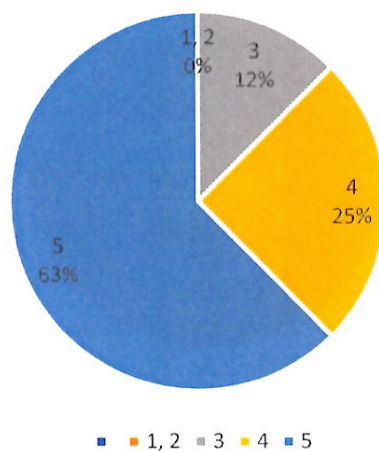

Które z przekazywanych informacji uważasz za najbardziej przydatne?

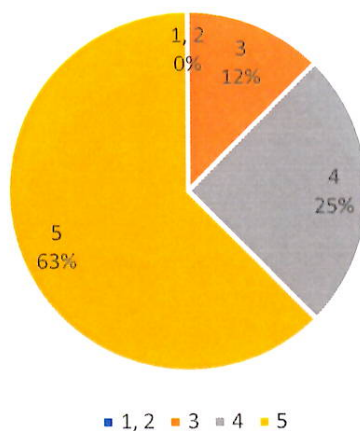
1. wszystkie
2. ogrodnictwo i kompostowanie
3. glebie, uprawach
4. uprawa ziemi, nawodnienie, ekologia
5. znaczenie bioróżnorodności, permakultura, zasady rolnictwa ekologicznego i prawidłowej troski o glebę, rozumienie pojęcia wody, nawadniania i retencji wody w gospodarstwie
6. permakultura
7. zasady rolnictwa ekologicznego
8. dotyczące permakultury

Jak oceniasz organizację naszego wydarzenia?

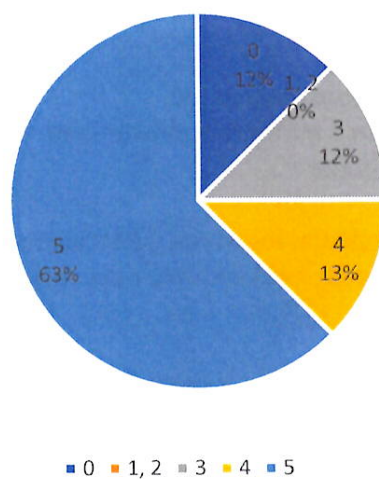
1. Zakwaterowanie

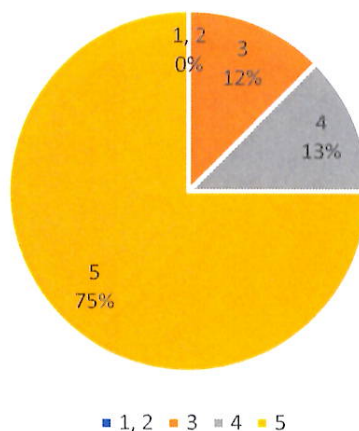
2. E-maile informacyjne

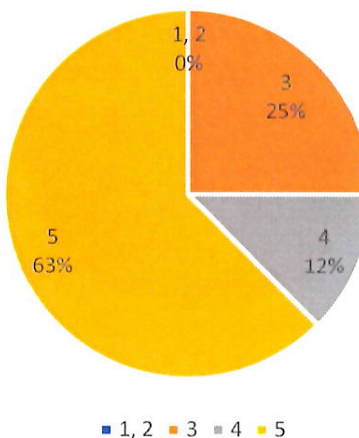
3. Spotkanie zapoznawcze

4. Lokalizacja

5. Aktywności

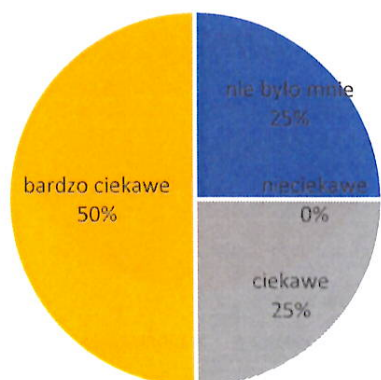

Dodatkowe opinie na temat organizacji zajęć

1. nie wszystko było zgodne z moimi oczekiwaniami
2. ciekawe i w miłej atmosferze
3. -
4. dobrze zorganizowane zajęcia, logistyka, różnorodność, jakość zajęć, luz
5. dobrze zorganizowane opcje weekendowe oraz wyjazdy w teren do gosp. agroekologicznego
6. -
7. świetnie zorganizowany wyjazd na kajaki
8. -

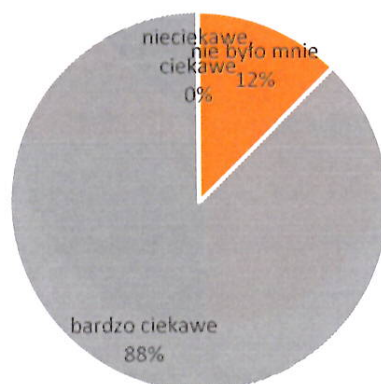
Które formy aktywności uważasz za najciekawsze?

1. Zjazd I, zapoznawczy

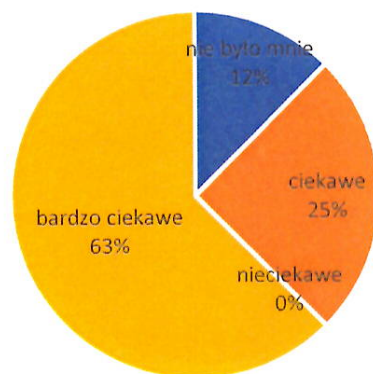
■ nie było mnie ■ nieciekawe ■ ciekawe ■ bardzo ciekawe

2. Zjazd II, nt. komunikacji i budowania zespołu

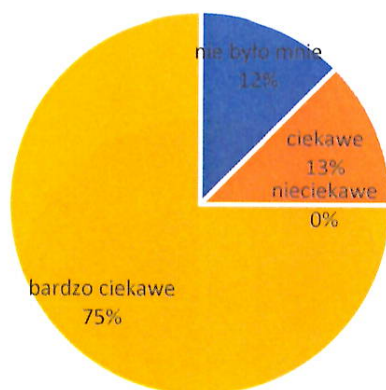
■ nieciekawe, ciekawe ■ nie było mnie ■ bardzo ciekawe

3. Zjazd III w Rzędzinach

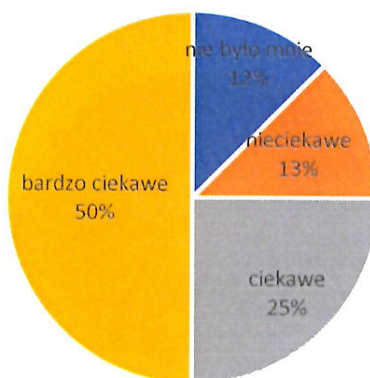
■ nie było mnie ■ ciekawe ■ nieciekawe ■ bardzo ciekawe

4. Zjazd IV, na temat wody i zmian klimatu

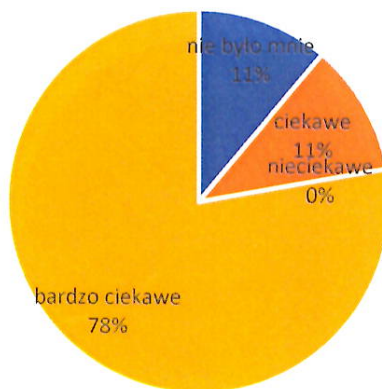
■ nie było mnie ■ ciekawe ■ nieciekawe ■ bardzo ciekawe

5. Zjazd V w Rzędzinach

■ nie było mnie ■ nieciekawe ■ ciekawe ■ bardzo ciekawe

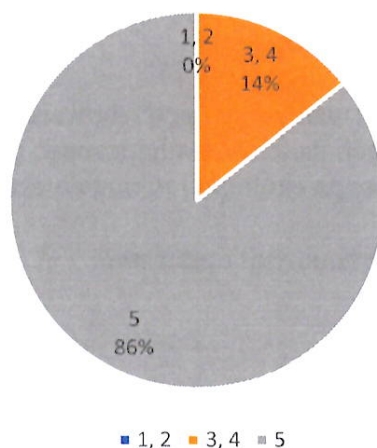
6. Zjazd VI, na temat gleby i historii rolnictwa

■ nie było mnie ■ ciekawe ■ nieciekawe ■ bardzo ciekawe

Jak oceniasz jakość materiałów? (w skali 1-5)

Prezentacje na żywo i materiały przygotowawcze

Jaka była największa zaleta kursu?

1. atmosfera na zajęciach i poznanie nowych osób
2. jego wielowymiarowość
3. ciekawe i praktyczne informacje o agrokulturze
4. kontakt z przyrodą, ale też z ciekawymi osobami
5. żywy kontakt w naturalnym środowisku gosp. agroekologicznego i naturalnym środowisku rozlewisk wodnych
6. poznanie innych osób
7. różnorodność tematów, interesujący ludzie
8. super wykładowcy

Czy masz jakiegokolwiek dodatkowe komentarze na temat aktywności i ogólnego planu?

1. poznanie nowych osób
2. nie
3. -
4. brak
5. żywa integracja, bardzo cenne doświadczenia
6. wspólna aktywność wszystkich uczestników kursu i wykładowców na poszczególnych zajęciach, co było bardzo integrujące
7. dużo godzin w czasie jednego zjazdu
8. -

Dlaczego wziąłeś / wzięłaś udział w tym wydarzeniu?

1. interesuję się ekologią i uprawiam ogród
2. mam działkę, którą tylko ja się zajmuję, a wszystko co z uprawą, rolnictwem itp. - to nowe i b. mało mi znane, bardzo dziękuję za możliwość uczestniczenia
3. ponieważ od niedawna prowadzę ogród
4. poszerzenie wiedzy
5. ponieważ założyłam ogród warzywny i potrzebowałam konkretnych i specjalistycznych informacji na temat ekologicznego prowadzenia ogrodu
6. interesuje mnie szeroko pojęta ekologia i rolnictwo ekologiczne
7. interesuję się ekologią
8. interesuję się ekologią i naturalnymi uprawami

Jaka była największa wada kursu?

1. brak
2. nie zauważyłam wad
3. za mało zjazdów
4. brak
5. nie zauważyłam
6. duża ilość godzin w jednym zjeździe
7. dużo godzin w czasie jednego zjazdu
8. zbyt krótki

Do czego przydają Ci się wiedza i umiejętności zdobyte podczas warsztatów?

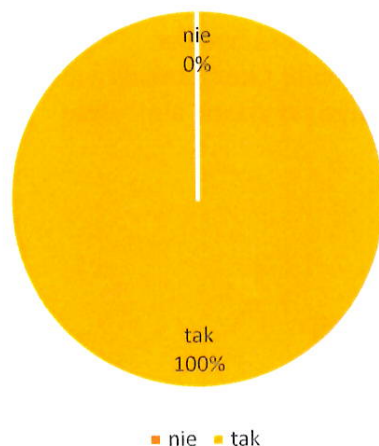
1. do pracy w ogrodzie
2. do dbania o mój ogród
3. ponieważ założyłam ogród i chcę posadzić i uprawiać warzywa i owoce, uwielbiam też kwiaty, chciałam poznać gatunki
4. do prowadzenia ogrodu, przygotowania gleby oraz nawiązania ciekawych kontaktów dotyczących ww. tematów
5. w prywatnym życiu
6. do pracy w ogrodzie
7. –
8. do prowadzenia domowych upraw permakulturowych

Czy chcesz podzielić się ogólną opinią na temat całego przedsięwzięcia?

1. brak
2. tak
było bardzo miło i dużo fachowych informacji
3. jestem bardzo zadowolona. bardzo lubię wszelkie zajęcia organizowane przez ZUL
4. jestem niezmiernie wdzięczna za pomysł i organizację takiego przedsięwzięcia
5. nie
6. nie
7. -
8. -

RAPORT EWALUACYJNY

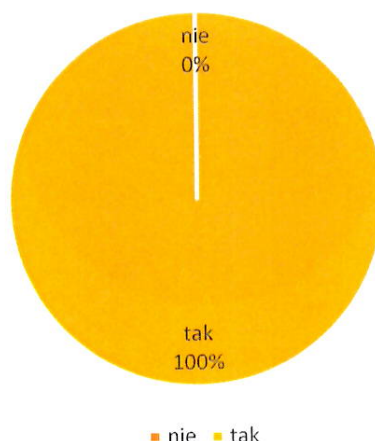
Czy był(a)byś zainteresowana(y) uczestnictwem w innych kursach organizowanych przez nas w przyszłości?

Jaką proponował(a)byś tematykę zajęć, w których chciał(a)byś uczestniczyć w przyszłości?

1. kulinarne, rękodzieło
2. warsztaty twórcze
3. np. majsterkowanie z wykorzystaniem różnych elektronarzędzi, różnych przedmiotów z „odzysku”, poznanie okolic itp.
4. pozyskiwanie wody, oszczędność i mądre wykorzystywanie,
5. pozyskiwanie wody z naturalnego środowiska przyrodniczego do uprawy ziemi
6. ekologia, sport
7. rękodzieło
8. zero waste, minimalizm

Czy podczas trwania kursu nawiązałaś(eś) nowe znajomości, które chciał(a)byś utrzymać?

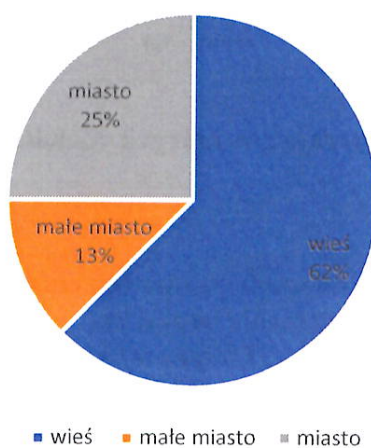

RAPORT EWALUACYJNY

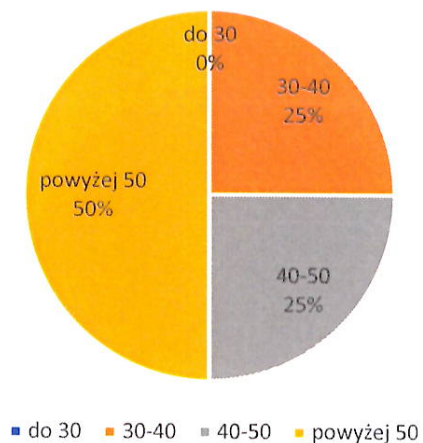
Inne uwagi

1. brak,
2. brak,
3. brak,
4. miła atmosfera, cenne znajomości i wiedza
5. wykładowcy bardzo kompetentni i komunikatywni z całym zespołem uczestników, wprowadzający niesamowicie przyjazną atmosferę
6. -
7. -
8. -

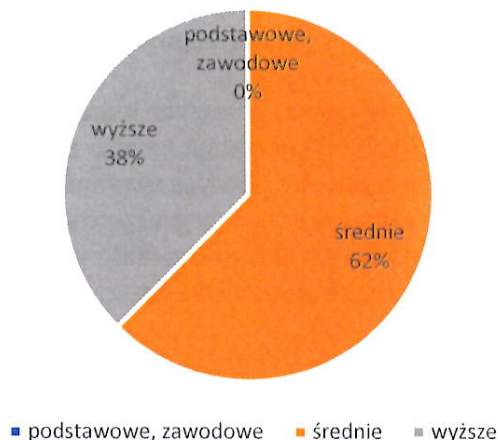
Miejsce zamieszkania (miejscowość)

Wiek

Wykształcenie

VI. Wnioski i rekomendacje

Trzy czwarte badanych (75%) wyraziła zdecydowane zadowolenie z organizowanego kursu, 25% była zadowolonych, przy czym połowa ankietowanych osób oceniła najwyższą przydatność przekazanych informacji dla swojej pracy, 38% oceniła tę przydatność nieco niższą, a 12% na poziomie średnim. Z wypowiedzi respondentów odczytujemy, że najbardziej przydatne były informacje przekazywane w zakresie ogrodnictwa, ekologii i permakultury.

Jeżeli chodzi o samą organizację wydarzenia, to zakwaterowanie zostało najwyższą ocenione przez 63% badanych. Nieco niższe warunki zakwaterowania oceniło 25% ankietowanych, a na poziomie średnim tylko przez 1 osobę (12%). Bardzo dobrze oceniona została lokalizacja: najwyższą ocenę dało 75% badanych, trochę niższą 13% i średnią 12%. Biorąc pod uwagę ocenę przekazu informacji, to mailową drogę najwyższą oceniło 63% ankietowanych, ocenę dobrą dało 25%, a dostateczną 12%. Wiąże się to zapewne z rzadkim używaniem internetu przez uczestników kursu powyżej 50 roku życia.

W taki sam sposób (63%, 25%, 12%) zostały ocenione aktywności oraz spotkanie zapoznawcze. Większość ankietowanych zdecydowanie dobrze oceniła organizację zajęć także w dodatkowych opiniach na temat organizacji.

W części dotyczącej oceny poszczególnych zjazdów wszystkie zostały ocenione bardzo wysoko. Najciekawszym okazał się być zjazd II na temat komunikacji i budowania zespołu, następnie zjazd VI na temat gleby i historii rolnictwa oraz IV na temat wody i zmian klimatu (od 88% do 75% ankietowanych dało 5), nieco niższą, ale równie wysoko (63% do 50%) oceniono zjazdy wyjazdowe III i V w Rzędzinach oraz zjazd I zapoznawczy. Bardzo wysoko natomiast (86% badanych dało 5 punktów) oceniono jakość materiałów (prezentacji na żywo i przygotowywanych materiałów).

RAPORT EWALUACYJNY

W pytaniu o największą zaletę kursu padały bardzo różnorodne odpowiedzi – każdy z ankietowanych dostrzegł w nim inne zalety: od atmosfery na zajęciach, poprzez wielowymiarowość kursu, żywy kontakt z przyrodą, do wysokiego poziomu wykładowców. W przypadku wad kursu trzykrotnie pojawiła się odpowiedź o zbyt dużą liczbę godzin w czasie jednego zjazdu.

Wszyscy ankietowani wzięli udział w kursie, ponieważ interesują się ekologią i posiadają ogrody lub działki, do uprawy których wykorzystują wiedzę zdobytą w czasie kursu.

100% badanych nawiązało nowe znajomości podczas trwania kursu i 100% jest zainteresowana uczestnictwem w innych kursach organizowanych przez ZUL w przyszłości, a wśród tematyki zajęć oprócz rękodzieła dwukrotnie zostało wymienione pozyskiwanie, oszczędność i wykorzystywanie wody ze środowiska naturalnego.

Z części metryczkowej wynika, że 62% uczestników, którzy wypełnili ankietę, mieszka na wsi, 25% - w dużym mieście (powyżej 20 tys. mieszkańców) i 13% w małym mieście (poniżej 20 tys. mieszkańców). 50% respondentów było w wieku powyżej 50 lat, 25% - 40-50 lat, 25% 30-40 lat. W wieku poniżej 30 lat nie było żadnego uczestnika. W kwestii wykształcenia uczestników z wykształceniem średnim było 62%, a z wyższym 38%. Uczestników z wykształceniem podstawowym oraz zawodowym nie odnotowaliśmy.

Uzyskane wyniki należy uznać za bardzo dobre, zwłaszcza gdy uwzględni się fakt, iż zdecydowana większość ankietowanych wykorzystała swoje umiejętności doskonalone podczas szkolenia w pracy w ogrodzie i działce. Przeprowadzone badanie ewaluacyjne pozwala na wysunięcie wniosku, że uczestnictwo w kursie przyniosło uczestnikom korzyści w postaci ułatwienia, a także wzrost profesjonalizmu wykonywanej pracy.

Zaprezentowane wyniki badania ewaluacyjnego są satysfakcjonujące w świetle założeń projektu i pozwalają prognozować, że projekt przyczyni się do dostosowania kompetencji osób zajmujących się agroekologią. Można wnioskować, że program szkolenia został odpowiednio dobrany do potrzeb rozwojowych grupy użytkowników projektu.

W kolejnej edycji kursu proponuje się zastosować ten sam program, przy nieco mniejszej liczbie godzin w ciągu jednego zjazdu oraz zwiększyć liczbę zajęć praktycznych.